

GATE
ARCHEOLOGIE

PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

LANDSCHAPPELIJK BODEMODERZOEK

2022F149

Deurne Rivierenhof Rabatten

Ruben Vergauwe, Frédéric Cruz, Joachim Rozek, Pieter Laloo

© 2022 GATE BV, VENECOLAAN 52M

9880 AALTER

INHOUDSTAFEL

Inhoudstafel	ii
Inleiding	iii
Programma van Maatregelen	1
1. Gemotiveerd advies over het nemen van maatregelen	1
1.1 Volledigheid van het uitgevoerde onderzoek	1
1.2 Afwezigheid van archeologische site	1
1.3 Impactbepaling	1
1.4 Waardering van archeologische site	3
1.5 Bepaling van de maatregelen	4
Bibliografie	5
Bijlage	6

INLEIDING

Deze archeologische nota kadert in de aanvraag van een omgevingsvergunning voor een reeks inrichtingswerken in het Rivierenhof in Deurne (stad Antwerpen, prov. Antwerpen). Het projectgebied omvat een zone die wordt afgegraven en een systeem van rabatten wordt aangelegd.

De geplande bodemingrepen zijn vergunningsplichtig. De als plangebied gemarkeerde oppervlakte overschrijdt drempelwaarden opgenomen in het Onroerenderfgoeddecreet [reële opp. > 3000 m²]. Het projectgebied bevindt zich niet in een vastgestelde archeologische zone, noch in een gebied waar geen archeologie meer te verwachten valt. Hierdoor werd een archeologienota opgesteld met advies naar uitgesteld vooronderzoek waarvan akte werd genomen door het Agentschap Onroerend Erfgoed (Herremans, Laloo 2022a, 2022b).

GATE werd aangesteld voor de uitvoering van dit gefaseerd uitgesteld vooronderzoek, te beginnen met het landschappelijk bodemonderzoek (LB). Deze tekst behelst het programma van maatregelen (deel 2 nota) dat wordt opgesteld aan de hand van het verslag van resultaten van het landschappelijk bodemonderzoek (deel 1 nota). Hierin wordt een advies tot integrale vrijgave van verder archeologisch (voor-)onderzoek gegeven.

PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

1. Gemotiveerd advies over het nemen van maatregelen

1.1 Volledigheid van het uitgevoerde onderzoek

Het archeologisch vooronderzoek dat in deze nota gerapporteerd wordt, omvat een landschappelijk bodemonderzoek die werd beschreven in het Verslag van Resultaten. Dit volgt op een eerdere archeologienota bestaande uit een bureauonderzoek, met advies naar uitgesteld vooronderzoek waarvan aktenaam is voltooid (Herremans, Laloo 2022a, 2022b). Deze studie liet toe om met voldoende zekerheid een gefundeerde uitspraak te doen over de impact van de geplande bodemingrepen en de afwezigheid van potentieel tot nuttige archeologisch kenniswinst.

1.2 Afwezigheid van archeologische site

Op basis van het landschappelijk bodemonderzoek wordt duidelijk dat het projectgebied is opgebouwd uit een Tertiaire sokkel, afgedekt in de loop van het Holoceen met lokaal een dun veenpakket en vooral plaatselijke dikke alluviale pakketten. In recente periode is het terrein vermoedelijk opgehoogd gezien het algemeen natte milieu.

De paleotopografie in de Tertiaire top bezit een zeker potentieel naar verder steentijdonderzoek in de hoger gelegen zuidelijk zone. Hier is echter ook te zien dat deze hoger gelegen zone slecht is bewaard en tijdens het Weichseliaan verschillende fasen van erosie heeft ondergaan. Meer noordelijk ligt de topografie duidelijk lager en vormt een natte vallei. Deze zone heeft een laag potentieel voor verder onderzoek naar steentijd vondstenconcentraties.

Wat betreft verder onderzoek naar sporenconcentraties wordt vooral gekeken naar de Holocene top. Hier valt het projectgebied echter ook te karakteriseren als een nat gebied met bijgevolg een laag potentieel voor verder archeologisch onderzoek.

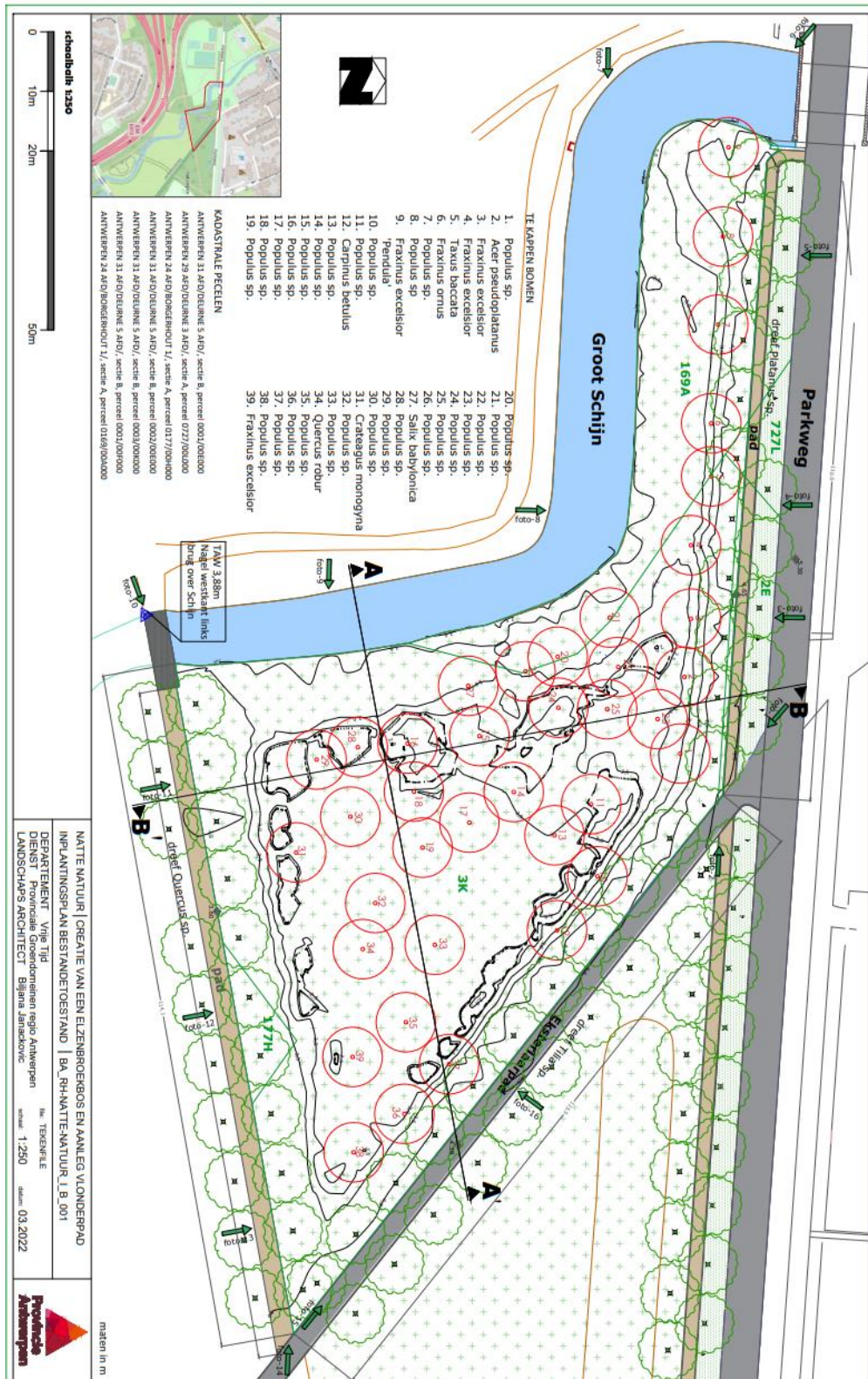
1.3 Impactbepaling

Onderstaande paragraaf wordt integraal overgenomen uit het overeenkomstig onderdeel uit de archeologienota '§1.3 Geplande werken' (Herremans, Laloo 2022a, 5-7):

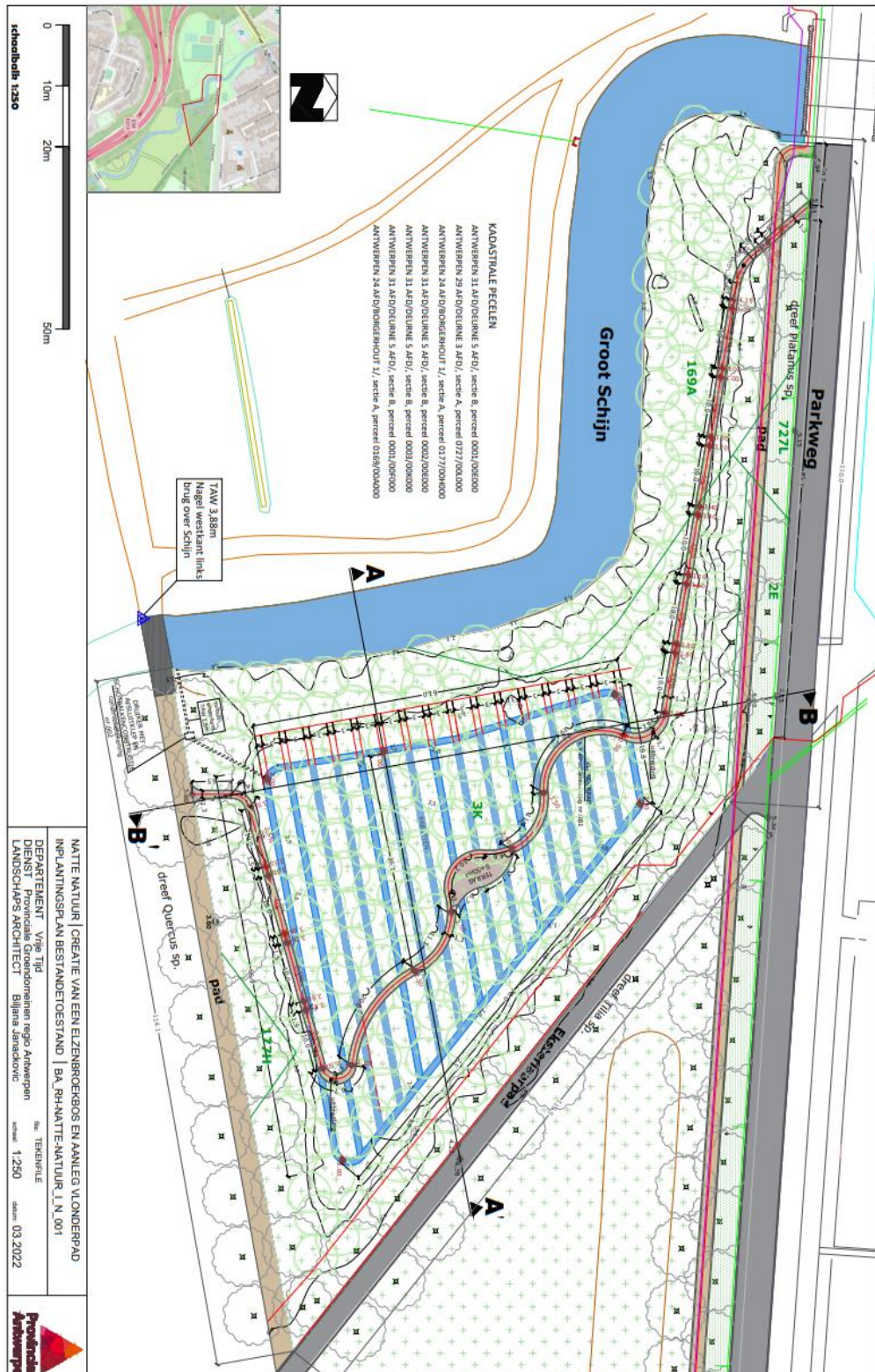
“De initiatiefnemer plant de ontwikkeling van een nat bos in het provinciale groendomein Rivierenhof. Hiervoor wordt het terrein gedeeltelijk afgegraven en een waterbuffer in de vorm van rabatten gerealiseerd. Globaal wordt er afgegraven tot op 2m TAW en in geval van de grachten tot op 1.4m TAW. Vandaag situeert het grondniveau zich rond de 3 m TAW. Tevens wordt er een duiker aangelegd met terugslagklep op de dijk van het Groot Schijn. Overheen de waterbuffer wordt een vlonderpad met terras aangelegd.

Om te werken te realiseren worden de aanwezige populieren gekapt en de grond vrij gemaakt van de resterende vegetatie.

Hieronder worden de plannen afgebeeld op klein formaat (Herremans, Laloo 2022a, 5-7)''

Figuur 1 bestaande toestand (Herremans, Laloo 2022a, 6).

Figuur 2 geplande werken nieuwe toestand (Herremans, Laloo 2022a, 7).

1.4 Waardering van archeologische site

Nvt.

1.5 Bepaling van de maatregelen

Op basis van het Programma van Maatregelen van de reeds bekrachtigde archeologienota (Herremans, Lalloo 2022b) werd een traject voor het vooronderzoek geformuleerd waar de noodzaak voor een volgende fase na iedere nieuwe onderzoeksfase opnieuw wordt geëvalueerd. Op basis van de resultaten van het landschappelijk bodemonderzoek wordt geen verder vooronderzoek geadviseerd.

Wat betreft mogelijk verder vooronderzoek naar steentijd vondstenconcentraties worden twee situaties geobserveerd. Ten eerste is er de hoger gelegen top van de Tertiaire afzettingen waar een zeker potentieel voor verder vooronderzoek aanwezig is. Deze top is echter slecht bewaard door fasen van erosie die deze top hebben doorsneden. Ten tweede is er de lager gelegen, natte zone in de top van de Tertiaire afzettingen. Het overwegend natte milieu wijst hier eerder op een laag potentieel voor verder archeologisch vooronderzoek. Bovendien wordt bij de confrontatie van de ingrepen met huidige resultaten duidelijk dat de geplande afgravingen dit Tertiair niveau slechts zeer lokaal en heel fragmentair bedreigen.

Wat betreft mogelijk verder onderzoek naar archeologische sporenconcentraties is het archeologisch potentieel voor verder onderzoek ook laag, gezien het natte milieu in de top van de Holocene alluviale afzettingen.

BIBLIOGRAFIE

Literatuur:

Herremans, D., Laloo, P., 2022a. Deurne Rivierenhof Rabatten, *Archeologienota - Verslag van Resultaten*, Aalter.

Herremans, D., Laloo, P., 2022b. Deurne Rivierenhof Rabatten, *Archeologienota - Programma van Maatregelen*, Aalter.

Collecties:/

Kaartmateriaal:/

Digitale bronnen:/

BIJLAGE

/

